

Verdal kommune

Møteinnkalling

Utvalg: Utmarksnemnda i Verdal kommune

Møtested: Fjernsaksmøte

Dato: 10.09.2014

Tid:

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamedlemmer.
Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Sakliste

Saksnr	Innhold
PS 13/14	Høring - bruk av snøscooter til fornøyleskjøring - forslag til endringer i lov /forskrift om motorferdsel i utmark og vassdrag

Verdal kommune

Sakspapir

Høring - bruk av snøscooter til fornøyleskjøring - forslag til endringer i lov /forskrift om motorferdsel i utmark og vassdrag

Saksbehandler: Trond Rian	Arkivref: 2014/5351 - /K01
E-post: trond.rian@innherred-samkommune.no	
Tlf.: 74048552	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Utmarksnemnda i Verdal kommune	10.09.2014	13/14

Rådmannens forslag til uttalelse:

Kommunen har følgende merknader til høringsnotatet:

Både ved denne høringen og ikke minst ved forsøksordningen i 2013 bryter departementet sine egne retningslinjer for høringer, da høringstiden er vesentlig kortere enn 3 måneder. Når høringen i tillegg sendes ut i fellesferien så bidrar ikke det til en god prosess. En forskrift som berører så mange ulike interesser hadde fortjent en bedre tilnærming. Dette svekker mulighetene for høring av særlig berørte underinstanser som f.eks reinbeitedistrikter.

For kommuner som vår der nesten hele fjellregionen har status som vinterbeite for rein så synes det svært sentralt med en faglig klargjøring av hva formuleringen «*ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrif*» innebærer. I forhold til totalbelastning for ett reinbeitedistrikt er det neppe hensiktsmessig at hver kommune har sin egen forståelse av dette. Prosesser med å etablere løyper er ressurskrevende mhp både egne ressurser og konsulenthjelp ved særskilte undersøkelser. En tidlig klargjøring kan redusere faren for at en kostbar prosess ender opp i innsigelse og eventuelt blokkerende vedtak.

Det vil være et særlig behov for veiledning fra fylkesmannens side når det gjelder særlig samkjøring av kommunenes saksbehandling ovenfor reinbeitedistriktene (enkelte reinbeitedistrikt kan få flere kjøreløyper i sine vinterbeiteområder), vurdering av totalbelastning), tidlig klargjøring av innsigelsesårsaker. I tillegg må Fylkesmannen være bindeledd mellom departementet/ direktoratet og kommunene for informasjonsflyt.

Planprosessen med å etablere løyper vil kreve egne administrative ressurser (anslås til 0,5 årsverk samlet) over flere år og innleide konsulentutredninger til støysonekart, friluftslivkartlegging etter nye retningslinjer og trolig rovfugl/rovvilt registreringer. Samlet kostnad for kommunen vil derfor kunne estimeres til ca 0,5 mill.kr. Ved at det er etablerte løyper må det også påregnes noe økte forvaltningsressurser av kommunene i en

driftsfase. En sannsynlig sideeffekt er at flere vil anskaffe snøscooter, og antall søknader om motorferdsel utenfor løypene vil også øke i antall på sikt.

Etablering av snøscooterløyper vil på sikt generere vesentlig mer snøscooterkjøring i utmark, også gjennom at flere kommer til å anskaffe snøscooter. Det er derfor viktig at det stilles større rammer til rådighet for politi og Statens naturoppsyn for kontroll enn i dag. Innføring av kjørebok for kjøring i løyper vurderes som et vel ressurskrevende tiltak for både brukere og forvaltningsapparat. Skjerping av straffesanksjoner for ulovlig kjøring bør innføres.

Særskilte tekniske krav til snøscootere som bruker løypene vurderes som lite hensiktsmessig både i forhold til lokal ressursbruk/kontroll og med tanke på at snøscootere har ulike bruksformål. Slike krav bør reguleres på sentralt nivå gjennom egnet regelverk.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Høringsnotat KLD datert 10.7.14

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kld/dok/hoeringer/hoeringsdok/2014/Bruk-av-snoscooter-for-fornoyelseskjoring--forslag-til-endringer-i-lov-om-motorferdsel-i-utmark-og-vassdrag-og-forskrift-for-motorkjoretøyer-i-utmark-og-pa-islagte-vassdrag.html?id=765259>

Saksopplysninger:

Klima- og energidepartementet sender på høring forslag til endringer i:

- lov 10.juni 1977 nr 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)
- forskrift om bruk av motorkjoretøyer i utmark og på islagte vassdrag (forskrift for motorkjoretøyer i utmark etc.)

Høringsfristen er 19. september 2014. Overgangsordninger mv knyttet til forhold i Finnmark og Nord Troms utelates mhp vurderinger i det videre. Bakgrunnen for lov og forskriftsendringene er at Sivilombudsmannen konkluderte i en uttalelse 12. juni 2014 med at omfanget av planlagt forsøk med løyper for rekreasjonskjøring lå utenfor de rettslige rammene til forsøksloven. Regjeringen besluttet å avvike forsøket og i stedet legge til rette for en rask lovprosess. Regjeringen besluttet samtidig at rammene for etablering av løyper i lovforslaget ikke skal avvike vesentlig fra de rammer som gjaldt i planlagt forsøk. Disse rammene var:

- Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder
- Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift (hva med krav om samordning § 10 etter NML)
- Løypene skal ikke kreve terrenginngrep
- Løypene skal ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø

- Kommunen skal i planforslaget utrede virkningen løypene har for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen.
- Kommunens prosess frem til et eventuelt vedtak om å etablere snøskuterløype skal være god og grundig, og at ulike interesser klarlegges slik at det tas med i vurderingen
- Kommunen plikter å ta hensyn til om den planlagte løypen utgjør en trussel mot villrein, eventuelt andre dyre- og fuglearter eller annet naturmangfold.
- Kommunen plikter å ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø. Planforslaget skal utrede dette, og kartlegge og verdsette friluftsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen.
- Løypene bør ikke legges i viktige friluftsområder
- Det skal under planleggingen av løypen ta hensyn til sikkerheten til de som kjører og andre gjennom å vurdere mulig skredfare.

Lovendringene som foreslås :

- § 4 a: Nytt 2. og 3. ledd:
"Motorkjøretøyer kan i utmark og på islagte vassdrag bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet. *Departementet kan i slik forskrift gi kommuner myndighet til å etablere løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre. Forskriften kan omfatte nærmere regler om kommunens bruk av myndigheten. Løyper etter annet ledd skal angis i arealplan eller i reguleringsplan. Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. I planarbeidet skal kommunene ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø. I planforslaget skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.*"

Forskriftsendringene som foreslås i høringsnotatet er som følger:

- § 4 oppheves (omfatter snøskuterløyper i Nord-Troms og Finnmark).
- Ny § 4 a: "Kommunen kan etablere løyper for kjøring med snøscooter (beltemotorsyssel) på vinterføre. Løypene skal angis i arealplan eller i reguleringsplan som trasé for snøscooterløype. Løypene skal vises i planen som linjesymbol med sosikode 1164, der senterlinjen angir traseen. For behandlingen av planen gjelder plan- og bygningsloven §§ 3-1 til 5-6 og §§ 10-1 til 13-4 med de unntak og særregler som følger av bestemmelsen her. Løypene skal ikke stride

mot arealformålet og bestemmelsene i arealplan, jf. plan- og bygningsloven §§ 11-6 og 12-4. Kommunen skal i forskrift gi bestemmelser om bruken av løypene, herunder om kjørefart og kjøretider. Det kan i bestemmelsene fastsettes krav om brukerbetaling til dekning av kostnader for drift av løypene. Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep.

I planarbeidet skal kommunen ta hensyn til

a) støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø

b) sikkerheten for de som kjører og andre.

Planforslaget skal

a) utrede virkningene løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet

b) kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftsområder i kommunen.

Kommunen kan ikke treffe vedtak om snøscooterløype over en eiendom før grunneier har samtykket til slik løype. Kommunens vedtak om trasé for snøscooterløype og bestemmelser om bruk av slike løyper kan påklages etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven § 1-9, men slik at Fylkesmannen er klageinstans. Plan- og bygningsloven § 11-15 tredje ledd gjelder ikke for kommunestyrets vedtak om trasé for snøscooterløype i kommuneplan. For myndighet til å fremme innsigelse gjelder reglene i plan- og bygningsloven § 5-4. Støy eller andre negative virkninger for lokalt friluftsliv gir grunnlag for innsigelse etter plan- og bygningsloven § 5-4 første ledd. Ved behandling av innsigelsessaker kan departementet prøve alle sider av saken."

- *§ 8 oppheves. Denne paragrafen omfatter isfiskeløyper. Eksisterende løyper opprettholdes gjennom overgangsbestemmelser. Bortfallet begrunnes med at kommunen vil kunne etablere slike løyper gjennom ny § 4a.*
- *§ 9, som setter tidspunkt for motorferdsel Nord-Troms og Finnmark til å omfatte hele landet. Departementet foreslår at bestemmelsen skal lyde: "Motorferdsel etter disse forskrifter er ikke tillatt i tidsrommet fra og med 5. mai til og med 30. juni. Fylkesmannen kan bestemme at forbudet skal gjelde andre tidsrom, for hele kommunen eller for særskilte områder, når det anses nødvendig for å ivareta reindrifts- eller viltinteresser, eller andre interesser som motorferdselloven skal ivareta.*

Fylkesmannen kan gjøre unntak fra forbudet i spesielle tilfeller, etter begrunnet søknad fra kommune eller enkeltperson. Søknad fra enkeltperson sendes gjennom kommunen, og fylkesmannens enkeltvedtak kan påklages til Miljødirektoratet. Forbudet gjelder ikke for motorferdsel som er tillatt etter motorferdsellovens § 4 første ledd."

Departementet ber om at:

- Det vurderes om forslaget til lovendring/forskriftsendring bør forelegges underliggende organer mv. som ikke er oppført på listen.
- Det vurderes om forslaget til lovendring/forskriftsendring bør, og om det er praktisk gjennomførbart å stille tekniske krav til snøskuterne og om enkelte typer bør utelukkes på bakgrunn av dette, enten fordi de er utdaterte og forårsaker for mye støy/ lukt eller fordi de har uhensiktsmessig motorstyrke og kamhøyde (hensikt: begrense risikoadferd, høy fart, kjøring utenfor løypene og klatring i fjellssidene).
- Det vurderes om eventuelle tekniske krav også bør gjelde for snøskutere som kjører utenfor løypene.
- Det vurderes om et eventuelt teknisk krav skal fremgå av motorferdselsregelverket eller av den generelle kjøretøylovgivingen (regler for import, omsetning og registrering).
- Behovet for økt kontroll (kjørebok og tilsyn/oppsyn av SNO og politiet) vurderes
- Behovet for strengere straffesanksjoner (inndragning av kjøretøy, høyere bøtenivå, prikkbelastning i førerkort) vurderes
- Behovet for veiledning og informasjon fra miljøforvaltningen (direktoratet og fylkesmenn) til kommuner
- Økte administrative kostnader for kommunene (spesielt i forhold til planleggingsprosessen)
- Overgangsalternativer (jf. s. 7 i høringsnotat) vurderes for løyper i Finnmark og Nord-Troms som er hjemlet i motorferdselloven § 5.

Høringsnotatet er datert 10.7.14 og utsendt i fellesferien med høringsfrist 19.9. Den forutgående forsøksordningen for snøscooterløyper ble mottatt 10.6.13 med en høringsfrist på 17 dager.

Dette er hva departementet selv sier om høringer på sin egen hjemmeside:

«Å ha en sak ute på høring vil si at departementet ønsker å "høre" hva berørte parter (offentlige og private institusjoner, organisasjoner og andre departement) har å si til et forslag som man arbeider med. Bakgrunnen er ønsket om å bedre kunne vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser av offentlige tiltak. Høringsfristen er normalt tre måneder, og ikke mindre enn seks uker. Høringer kan resultere i rundskriv, forskrift, lov eller stortingsmelding»

Vurdering:

Løypene skal «ikke være til «vesentlig skade eller ulempe for reindrift». Tamreindriften står sterkt i vårt område av N-Trøndelag, og i flere innherredskommuner (i motsetning til store deler av Namdalen) er vinterbeite for rein helt dominerende i fjellområdene (jfr temakart for reindrift). Dette er en type areal som er framhevet som en potensiell konflikt med løyper, og en arealbrukstype «en bør unngå» (jfr informasjonsmøte hos Fylkesmannen). Et reinbeitedistrikt består av flere kommuner, og det vil være

utfordrende om hver kommune har sin egen verdsetting av vinterbeite for rein. De ulike reinbeitedistriktene er heller ikke høringsparter. Tatt i betraktning den korte høringsfristen vil det være vanskelig på denne tiden av året for fylkesmannens reindriftsavdeling å innhente uttalelse fra reinbeitedistriktene i sin uttalelse.

Det administrative arbeidet i kommunen med en etablering av en snøskuterløype for vurderes til minst 0,5 årsverk. Utredningsarbeidet knyttet til løyper kan bli omfattende også mhp behov for konsulentundersøkelser. En kan risikere at kommuner starter på en ressurskrevende prosess som vil ende i innsigelse og evt blokkerende vedtak. I dette perspektivet synes det nyttig om statlig myndighet i større grad klargjør innholdet ulempebegrepet knyttet til reindriften. Dette er mulig å bl.a. relatere til arealkategorier i reindriftskartet.

Endringen kan medføre behov for å etablere infrastruktur på permanente løyper: parkeringsplasser, merking, toaletter og avfallshåndteringssystemer og vedlikehold av disse. Dette kan inkludere brøyting, vasking av toaletter, toalettpapir, vedlikehold av bygg. I tillegg kommer eventuelle etablering, vedlikehold og oppfølging av avgiftssystemer for betaling for bruk av løypene og drift og oppfølging av disse. Disse kostnadene kan og bør legges til initiativtakere av ordningen, men kan likevel belaste kommunens forvaltningsapparat.

Økt kontroll. Erfaringer fra Sverige viser at et det tidvis er problemer med norske scooterkjørere som ikke følger regler/løyper. Det er vanskelig å tro at dette vil være mye annerledes i norske løyper. Dessuten vil norske løyper generere at flere skaffer seg snøscooter, og gjennom dette mer kjøring i utmark både lovlig og ulovlig.

Tekniske krav til snøskutere, for eksempel i forhold til regulering av støy og lukt, bør skje sentralt, dvs i forhold til den generelle kjøretøylovgivningen og gjelde for alle snøskutere. En ytterligere regulering av motorstyrke og kamhøyde vurderes som ikke ønskelig basert på ønsket om å redusere risikoadferd. Dette begrunnes med at snøskuteren er et kjøretøy som for mange brukes i yrkessammenheng, til en del vær og terrengutsatte arbeidsoperasjoner som man har bruk for. I tillegg etableres enda et kontrollmoment som krever ressurser.